

Zarządzenie Nr 5 / 2014
Rektora Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
z dnia 31 stycznia 2014 r.

w sprawie: zakupu, dystrybucji, przechowywania i ewidencjonowania substancji chemicznych i ich mieszanin oraz bezpieczeństwa pracy z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Na podstawie:

-) art. 66 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (tekst jedn. Dz.U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.),
-) § 11 ust. 1, 2 i ust. 3 pkt 6 i 7 Statutu Uczelni z dnia 4 listopada 2011 r. z późn. zm. w związku z:
  -) ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. Nr 21 z 1998 r., poz. 94 z późn. zm.),
  -) ustawą z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. Nr 63 z 2011 r., poz. 322 z późn. zm.),

zarządzam, co następuje:

§ 1

Użyte w zarządzeniu określenia oznaczają:

1. substancje chemiczne (zwane w dalszej części zarządzenia środkami chemicznymi) - pierwiastki chemiczne lub ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego, z wszelkimi dodatkami wymaganymi do zachowania ich trwałości oraz wszelkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowanego procesu produkcyjnego;
2. mieszaniny chemiczne (zwane w dalszej części zarządzenia środkami chemicznymi) – mieszaniny składające się z co najmniej dwóch substancji chemicznych;
3. substancje i mieszaniny niebezpieczne – substancje i mieszaniny zakwalifikowane co najmniej do jednej z poniższych kategorii:
  - a) substancje i mieszaniny o właściwościach utleniających;
  - b) substancje i mieszaniny o właściwościach wybuchowych;
  - c) substancje i mieszaniny skrajnie łatwopalne;
  - d) substancje i mieszaniny wysoce łatwopalne;
  - e) substancje i mieszaniny łatwopalne;
  - f) substancje i mieszaniny bardzo toksyczne;
  - g) substancje i mieszaniny toksyczne;
  - h) substancje i mieszaniny szkodliwe;
  - i) substancje i mieszaniny żrące;

- j) substancje i mieszaniny drażniące;
  - k) substancje i mieszaniny uczulające;
  - l) substancje i mieszaniny rakotwórcze;
  - m) substancje i mieszaniny mutagenne;
  - n) substancje i mieszaniny działające szkodliwie na rozrodczość;
  - o) substancje i mieszaniny niebezpieczne dla środowiska.
4. karta charakterystyki – dokument zawierający zbiór informacji kluczowych dla bezpieczeństwa, w szczególności o zagrożeniach stwarzanych przez substancje i mieszaniny, zasadach bezpiecznego stosowania, przechowywania, postępowania w sytuacjach awaryjnych. Aktualną kartę charakterystyki, zgodną z przepisami powszechnie obowiązującego prawa zapewnia podmiot wprowadzający substancję lub mieszaninę do obrotu (sprzedawca), przy pierwszej dostawie lub przy aktualizacji karty.

§ 2

Zarządzenie nie dotyczy:

- 1) substancji i mieszanin stanowiących źródła promieniotwórcze, w zakresie określonym w odrębnych przepisach,
- 2) odpadów w rozumieniu przepisów o odpadach,
- 3) substancji i mieszanin w postaci gotowych produktów przeznaczonych dla końcowego użytkownika, będących:
  - a) produktami leczniczymi w rozumieniu przepisów prawa farmaceutycznego,
  - b) środkami spożywczymi w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
  - c) paszami w rozumieniu przepisów o paszach,
  - d) środkami ochrony roślin w rozumieniu przepisów o ochronie roślin, z wyjątkiem przepisów dotyczących klasyfikacji tych środków pod względem stwarzanych przez nie zagrożeń, badań ich właściwości fizykochemicznych, toksyczności i ekotoksyczności, opakowań i oznakowania tych opakowań, przepisów wydanych na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, przepisów art. 36, art. 41, art. 43 i art. 46 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz przepisów karnych za nieprzestrzeganie przepisów rozporządzeń, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt. 1, 3 i 4 tej ustawy,
  - e) kosmetykami w rozumieniu przepisów o kosmetykach, z wyjątkiem art. 29, art. 30, art. 36-40, art. 43 ust. 2, art. 49, art. 50, art. 57-60 i art. 64 oraz przepisów wydanych na podstawie art. 16 ust. 15, art. 17 ust. 4 i art. 26 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach,
  - f) inwazyjnymi wyrobami medycznymi w rozumieniu przepisów o wyrobach medycznych lub wyrobami medycznymi przeznaczonymi do stosowania w bezpośrednim kontakcie z ciałem człowieka, jeżeli te przepisy określają ich klasyfikację i oznakowanie zapewniające taki sam poziom poinformowania i ochrony człowieka i środowiska jak przepisy ustawy, z wyjątkiem art. 29, art. 30,

art. 36-40, art. 43 ust. 2, art. 49, art. 50, art. 5761 i art. 64 oraz przepisów wydanych na podstawie art. 26 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach,

- 4) substancji i mieszanin przywożonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy ich ilość i rodzaj wskazują na przeznaczenie wyłącznie do celów osobistych.

§ 3

1. Środki chemiczne są zamawiane i kupowane w Uczelni z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych, w tym aktów wewnątrzuczelnianych, z zastrzeżeniem ustępów poniższych.
2. Zamiar zakupu środków chemicznych winien być umieszczany w jednostkowych planach zamówień, będących składowymi Planu zamówień publicznych Uczelni.
3. Złożenie planu zamówień nie zwalnia jednostki zamawiającej od sporządzenia i złożenia wniosku o udzielenie zamówienia wraz z wszelkimi niezbędnymi załącznikami.
4. Wnioski o udzielenie zamówienia są przyjmowane przez Dział Gospodarki Materiałowej, który przygotowuje łączny wniosek, będący podstawą rozpoczęcia procedury przeprowadzenia postępowania przetargowego na zakup środków chemicznych. Postępowanie przetargowe kończy się podpisaniem umowy na zakup środków chemicznych, która realizowana jest w trakcie roku poprzez składanie przez jednostkę zamówień na konkretny środek.
5. Środki chemiczne są zamawiane przez jednostki organizacyjne Uczelni i dostarczane bezpośrednio do tych jednostek, z uwzględnieniem przepisów obowiązujących przy transporcie tych substancji. Jednostki mogą także nabywać substancje i preparaty chemiczne w drodze darowizny, przy czym ich transport powinien odbywać się z zachowaniem odpowiednich przepisów, w tym obowiązujących przy transporcie tych substancji.
6. Środki chemiczne winny być dostarczone wraz z „kartami charakterystyki”, celem podjęcia wszelkich środków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa oraz ochrony zdrowia człowieka i środowiska.
7. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, takich jak specyfika procesu badawczego czy dydaktycznego, jednostki mogą składać wnioski o udzielenie zamówienia publicznego na zakup środków chemicznych nieujęte w planie zamówień publicznych do Działu Zamówień Publicznych za pośrednictwem Działu Gospodarki Materiałowej.

§ 4

1. Kierownik jednostki organizacyjnej lub kierownik badań jest odpowiedzialny za właściwe użytkowanie środków chemicznych, czyli za:
  - a. prawidłowe oznakowanie środków chemicznych,
  - b. prawidłowe przechowywanie środków chemicznych, w tym zapewnienie

- właściwego opakowania zabezpieczającego przed szkodliwym działaniem, pożarem lub wybuchem,
- c. prowadzenie spisu (rejstru) środków chemicznych,
  - d. gromadzenie i przechowywanie „kart charakterystyki” środków chemicznych,
  - e. utylizację przeterminowanych środków chemicznych oraz ich odpadów,
  - f. zapewnienie pracownikom i studentom środków ochrony zdrowia,
  - g. zabezpieczenie środków chemicznych przed dostępem do nich osób nieupoważnionych.
2. Realizację zadań, o których mowa w ust. 1 kierownik jednostki organizacyjnej lub kierownik badań może powierzyć podległemu pracownikowi, za jego zgodą. Odpowiednie pisemne oświadczenie w tej sprawie, podpisane przez kierownika jednostki i pracownika, włącza się do akt osobowych pracownika.
  3. Za stosowanie w sposób prawidłowy, bezpieczny i zgodny z przeznaczeniem środków chemicznych odpowiedzialni są pracownicy, którzy te substancje i preparaty chemiczne używają.

§ 5

Podczas realizacji prac kierownik jednostki organizacyjnej lub kierownik badań zobowiązany jest do zastępowania środków chemicznych o uznanym dla zdrowia działaniu rakotwórczym lub prawdopodobnie rakotwórczym innymi środkami chemicznymi, bądź stosowania metod ograniczających stopień narażenia, przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki.

§ 6

1. W Uczelni prowadzi się Centralną ewidencję środków chemicznych (zwaną w dalszej części zarządzenia ewidencją).
2. Ewidencja prowadzona jest w formie elektronicznej na poziomie podstawowej jednostki organizacyjnej oraz instytutów/katedr.
3. Ewidencja zawiera następujące informacje odnośnie jednostkowego środka chemicznego: nazwa jednostki organizacyjnej, data przychodu i rozchodu środka, numer faktury wystawionej na zakup środka, cena zakupu środka, nazwa środka, jednostka miary, ilość, nazwisko osoby zamawiającej, nazwisko osoby pobierającej.
4. Za prawidłowe prowadzenie ewidencji odpowiedzialny jest kierownik jednostki organizacyjnej lub kierownik badań.
5. Przychód środków chemicznych jest ewidencjonowany ilościowo oraz wartościowo (cena zakupu) z chwilą dostawy.
6. Rozchód środków chemicznych jest ewidencjonowany ilościowo na bieżąco.
7. Stan posiadania środków chemicznych w jednostce uwidoczniony w ewidencji winien być zgodny z ilością i rodzajem aktualnie posiadanych środków chemicznych.

8. W przypadku stwierdzenia niedoboru lub nadwyżki środka chemicznego osoba, której powierzono gospodarkę tymi składnikami sporządza protokół, w którym wskazuje: czas, okoliczności i przyczynę powstania niedoboru lub nadwyżki. Kopia protokołu przesyłana jest do Działu Gospodarki Materiałowej.
9. Prawdliwość prowadzenia ewidencji jest kontrolowana przez dziekana wydziału przynajmniej raz do roku i kończy się sporządzeniem protokołu. Kopia protokołu przesyłana jest do Działu Gospodarki Materiałowej.
10. Wgląd do ewidencji dostępny jest dla rektora, dziekanów wydziałów, kanclerza, oraz kvestora.

§ 7

Kierownicy jednostek organizacyjnych lub kierownicy badań prowadzą listy osób upoważnionych w danej jednostce do pobierania środków chemicznych dla celów badań naukowych i dydaktyki, substancji niebezpiecznych oraz substancji stwarzających zagrożenie oraz mieszanin niebezpiecznych.

§ 8

1. Środki chemiczne winny być przechowywane pod stałym zamknięciem tj. w zamkniętych podręcznych magazynach środków chemicznych (szafach na chemikalia) lub zamkniętych wydzielonych i odpowiednio przystosowanych pomieszczeniach.
2. Pomieszczenia, w których przechowywane są środki chemiczne powinny być wyposażone w środki ochrony indywidualnej, środki ochrony przeciwpożarowej, instrukcje BHP i Ppoż. oraz apteczki zaopatrzone w środki do udzielania pierwszej pomocy.
3. Klucze do pomieszczeń znajdują się na portierni, a do podręcznych magazynów środków chemicznych u kierownika jednostki organizacyjnej lub kierownika badań, z zastrzeżeniem § 4 ust.1 pkt „g” i ust. 2.

§ 9

1. Utylizacja środków chemicznych przeprowadzana jest wyłącznie centralnie tzn. za pośrednictwem Działu Gospodarki Materiałowej, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych oraz przepisów o odpadach i ich transporcie.
2. Kierownicy jednostek lub kierownicy badań składają wnioski o utylizację środków chemicznych do Działu Gospodarki Materiałowej uwzględniając ilość i jakość wnioskowanych do utylizacji środków.

§ 10

Do wykonania zarządzenia zobowiązuje dziekanów wydziałów, kanclerza oraz kierowników jednostek organizacyjnych.

§ 11

Traci moc obowiązującą Zarządzenie Nr 50/2013 z dnia 30 sierpnia 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa pracy z substancjami i preparatami chemicznymi.

§ 12

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 2014 r.

Kraków, dnia 31 stycznia 2014 r.

Rektor

prof. dr hab. inż. Włodzimierz Sady

Radca Przewodny
Ewa Kossierhoff

Zastępca Kanclerza
ds. Administracyjno-Gospodarczych
mgr Magdalena Bialik